

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 349/04-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. januára 2005 v senáte zloženom z predsedu Eduarda Bárányu a zo sudcov Juraja Babjaka a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť Mgr. Dariny Popovičovej, bytom B., zastúpenej advokátom JUDr. J. K., Advokátska kancelária, B. B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 84/1992 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mgr. Dariny Popovičovej na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 84/1992 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 84/1992 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. Mgr. Darine Popovičovej priznáva primerané finančné zadost'učinenie vo výške 60 000 Sk (slovom šesťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Banská Bystrica p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Banská Bystrica je p o v i n n ý uhradiť trovy právneho zastúpenia Mgr. Dariny Popovičovej na účet advokáta JUDr. J. K., Advokátska kancelária, B. B., vo výške 11 115 Sk (slovom jedenásť tisíc stopätnásť slovenských korún) do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti Mgr. Dariny Popovičovej vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. novembra 2004 doručená sťažnosť Mgr. Dariny Popovičovej, bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. J. K., Advokátska kancelária, B. B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní o žalobe žalobkyne – sťažovateľky proti žalovanému v 1. rade mestu Banská Bystrica a žalovanému v 2. rade Slovenskej správe ciest, Investorskému útvaru Banská Bystrica, o vydanie veci podľa zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov vedenom pod sp. zn. 20 C 84/1992.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že je účastníčkou súdneho sporu vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 20 C 84/1992. Konanie bolo začaté na základe žaloby sťažovateľky z 30. marca 1992. Dňa 25. novembra 1992 okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom, proti ktorému bolo podané odvolanie. Odvolací súd 16. júna 1993 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Dňa 28. novembra 1994 okresný súd ustanovil v konaní znalca, ktorý nerešpektoval výzvy súdu na prevzatie spisu,

a 8. júna 1995 ustanovil ďalšieho znalca. Novoustanovený znalec po viacerých výzvach súdu vyhotovil znalecký posudok, ktorý doručil okresnému súdu 21. júna 1996. Z uvedeného vyplýva, že znalecký posudok bol vyhotovený až po dvoch rokoch od ustanovenia prvého znalca. Neodôvodnené prieťahy boli spôsobené nečinnosťou znalcov, pričom podľa názoru sťažovateľky súd zodpovedá aj za činnosť osôb vystupujúcich v oficiálnom postavení súdu. Sťažovateľka poukazuje na to, že 9. septembra 1998 bol okresným súdom urgovaný znalec a ďalší úkon bol vykonaný až po štyroch rokoch, keď opatrením predsedu okresného súdu bol spis pridelený na vybavenie zákonnej sudkyňi JUDr. Z. A. Od roku 1992 nie je právna vec sťažovateľky do dnešného dňa právoplatne skončená. Podľa tvrdenia sťažovateľky sama prieťahy v konaní nezavinila.

Sťažovateľka si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 000 Sk. Svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila tým, že od podania žaloby v roku 1992 jej právna vec nie je doteraz právoplatne skončená, čo u nej vyvoláva pocit právnej neistoty.

Porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľka v tom, že konanie začaté v roku 1992 nie je doteraz právoplatne skončené. Sťažovateľka poukazuje na to, že k prieťahom dochádzalo najmä nečinnosťou znalca, pričom podľa jej názoru súd by mal zodpovedať aj za činnosť znalca vzhľadom na to, že bol súdom ustanovený a súd má možnosť ukladať znalcovi poriadkové opatrenia podľa Občianskeho súdneho poriadku, ak si neplní svoje povinnosti.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Konaním Okresného súdu v Banskej Bystrici vedeným pod sp. zn. 20 C 84/1992 bolo porušené základné právo Mgr. Dariny Popovičovej..., zakotvené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Okresnému súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 84/1992 prikazuje konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Mgr. Darine Popovičovej... priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 500.000,- Sk (slovom päťstotisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd v Banskej Bystrici povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresnému súdu v Banskej Bystrici ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia Mgr. Darine Popovičovej... za zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom SR, na účet advokáta JUDr. J. K. do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril podpredseda okresného súdu, ktorý vo svojom vyjadrení z 21. decembra 2004 uviedol podrobný prehľad vykonaných úkonov v danej právnej veci a poukázal na to, že v danej právnej veci sa menili aj zákonní sudcovia.

Podpredseda okresného súdu vo svojom vyjadrení zároveň súhlasil s upustením od ústneho pojednávania. Sťažovateľka vo svojom podaní z 19. januára 2005 súhlasila tiež s upustením od ústneho pojednávania.

Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 349/04-10 z 24. novembra 2004 bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby v zásade

neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto pre splnenie ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval (II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníkov a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

Konanie o vydanie veci vedené na okresnom súde pod sp. zn. 20 C 84/1992, v rámci ktorého s'ťažovateľka namieta zbytočné priet'ahy, možno hodnotiť ako konanie, ktoré je zložitú na dokazovanie.

Dňa 15. februára 1993 nadobudol účinnosť zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), preto až od tohto dňa je založená právomoc ústavného súdu. Postup okresného súdu v predmetnom konaní pred uvedeným dátumom preto nie je v prieskumnej právomoci ústavného súdu.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 20 C 84/1992 ústavný súd zistil, že boli vykonané tieto úkony:

Dňa 30. marca 1992 bola podaná okresnému súde žaloba. Pôvodne boli žalovaní: v 1. rade Mestský úrad Banská Bystrica, v 2. rade Cestný investorský útvar Banská Bystrica, v 3. rade Bytový podnik, š. p., Banská Bystrica a vo 4. rade Bystričan, š. p.

Dňa 2. apríla 1992 bola žaloba zaslaná odporcom na vyjadrenie.

Dňa 10. apríla 1992 došlo okresnému súde vyjadrenie žalovaného v 3. rade.

Dňa 17. apríla 1992 došlo okresnému súde vyjadrenie žalovaného v 2. rade.

Dňa 27. apríla 1992 bol určený termín pojednávania na 18. máj 1992.

Dňa 23. apríla 1992 žalovaný v 1. rade požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie.

Dňa 30. apríla 1992 došlo okresnému súde vyjadrenie žalovaného vo 4. rade.

Dňa 18. mája 1992 sa uskutočnilo pojednávanie (žalobkyňa nebola prítomná, jej zástupkyňa bola prítomná, žalovaní v 3. a 4. rade boli prítomní, žalovaní v 1. a 2. rade neboli prítomní). Pojednávanie bolo odročené na 10. jún 1992.

Dňa 10. júna 1992 sa uskutočnilo pojednávanie (žalobkyňa bola prítomná, žalovaný v 1. rade nebol prítomný, žalovaní v 2. až 4. rade boli prítomní).

Dňa 22. júla 1992 sa uskutočnilo pojednávanie (účastníci sa nedostavili), ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 7. septembra 1992 sa uskutočnilo pojednávanie (žalobkyňa a žalovaný v 1. rade boli prítomní, žalovaní v 2. až 4. rade neboli prítomní).

Dňa 17. septembra 1992 okresný súd zaslal dožiadanie Vysokej škole dopravy a spojov v Žiline.

Dňa 8. augusta 1992 došlo okresnému súdu podanie žalobkyne.

Dňa 16. septembra 1992 žalobkyňa doplnila dôkazy.

Dňa 29. septembra 1992 bol spis zaslaný Obvodnému súdu Bratislava 2 so žiadosťou o vypočutie svedka.

Dňa 22. októbra 1992 bol vypočutý svedok.

Dňa 27. októbra 1992 došla okresnému súdu odpoveď na dožiadanie od Vysokej školy dopravy a spojov v Žiline.

Dňa 2. novembra 1992 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 2. novembra 1992 bol určený termín pojednávania na 23. november 1992.

Dňa 23. novembra 1992 sa uskutočnilo pojednávanie (zástupcovia žalobkyne a žalovaného v 2. rade boli prítomní, ostatní účastníci neboli prítomní).

Dňa 25. novembra 1992 sa uskutočnilo pojednávanie za účelom vyhlásenia rozsudku.

Dňa 20. apríla 1993 došlo okresnému súdu odvolanie žalovaného v 1. rade.

Dňa 22. apríla 1993 okresný súd zaslal odvolanie na vyjadrenie zástupkyňi žalobkyne.

Dňa 23. apríla 1993 podala odvolanie žalobkyňa.

Dňa 5. mája 1993 bol spis predložený Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 10. mája 1993 žalobkyňa doplnila dôvody odvolania.

Dňa 16. júna 1993 sa uskutočnilo pojednávanie na odvolacom súde. Krajský súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 16. novembra 1993 bola žalobkyňa vyzvaná na úpravu okruhu žalovaných.

Dňa 2. decembra 1993 došlo okresnému súdu vyjadrenie žalobkyne.

Dňa 25. januára 1994 bol určený termín pojednávania na 11. marec 1994.

Dňa 24. februára 1994 došlo okresnému súdu podanie, ktorým žalobkyňa odvolala splnomocnenie svojej právnej zástupkyne.

Dňa 11. marca 1994 sa uskutočnilo pojednávanie (účastníci boli prítomní).

Dňa 28. decembra 1994 okresný súd ustanovil uznesením znalca z odboru geodézie a kartografie.

Dňa 16. januára 1995 podal žalovaný v 2. rade odvolanie proti povinnosti zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania.

Dňa 30. januára 1995 bol spis predložený na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu.

Dňa 24. februára 1995 krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu v časti, v ktorej bola žalovanému v 2. rade uložená povinnosť zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania.

Dňa 30. marca 1995 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 20. apríla 1995 bol znalec vyzvaný na prevzatie spisu.

Dňa 25. mája 1995 bol znalec vyzvaný na prevzatie spisu.

Dňa 7. júna 1995 sa dostavil na okresný súd znalec, ktorý uvádza, že pre pracovné zaneprázdnenie nemôže vo veci podať znalecký posudok. Od 1. júla 1997 už nebude funkciu znalca vykonávať.

Dňa 8. júna 1995 bol ustanovený nový znalec.

Dňa 16. augusta 1995 bol znalec vyzvaný na prevzatie spisu.

Dňa 5. septembra 1995 bol znalec vyzvaný na prevzatie spisu.

Dňa 13. októbra 1995 bol znalec vyzvaný na prevzatie spisu.

Dňa 12. decembra 1995 bol znalec vyzvaný na prevzatie spisu pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty.

Dňa 21. júna 1996 znalec predložil okresnému súdu znalecký posudok.

Dňa 23. júla 1996 okresný súd určil znalcovi znalečné.

Dňa 23. júla 1996 bol určený termín pojednávania na 19. september 1996.

Dňa 12. septembra 1996 právny zástupca žalobkyne ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 18. septembra 1996 podal žalovaný v 2. rade vyjadrenie.

Dňa 19. septembra 1996 sa uskutočnilo pojednávanie (žalobkyňa a žalovaný v 1. rade neboli prítomní, žalovaný v 2. rade bol prítomný).

Dňa 24. septembra 1996 okresný súd zaslal vyjadrenie žalovaného v 2. rade žalobkyni a žalovanému v 1. rade.

Dňa 8. októbra 1996 právny zástupca žalobkyne odstúpil od zmluvy o právnej pomoci.

Dňa 23. októbra 1996 bol určený termín pojednávania na 21. november 1996.

Dňa 18. novembra 1996 žalobkyňa ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 18. novembra 1996 právny zástupca žalovaného v 1. rade ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 21. novembra 1996 žalovaný v 2. rade ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 21. novembra 1996 sa uskutočnilo pojednávanie (účastníci neboli prítomní), ktoré bolo odročené na 19. december 1996.

Dňa 4. decembra 1996 ospravedlnil žalovaný v 2. rade svoju neúčast' na pojednávaní, ktoré sa malo konať 19. decembra 1996.

Dňa 19. decembra 1996 sa uskutočnilo pojednávanie (žalobkyňa bola prítomná, žalovaní v 1. a 2. rade neboli prítomní). Bol vyhlásený čiastočný rozsudok.

Dňa 25. februára 1997 podal žalovaný v 1. rade odvolanie proti čiastočnému rozsudku.

Dňa 3. marca 1997 bolo odvolanie zaslané na vyjadrenie.

Dňa 20. marca 1997 došlo okresnému súdu vyjadrenie žalovaného v 2. rade.

Dňa 28. apríla 1997 bol spis s predkladacou správou predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 25. júna 1997 sa uskutočnilo pojednávanie na krajskom súde. V časti bol rozsudok prvostupňového súdu zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie.

Dňa 22. októbra 1997 bola žalobkyňa vyzvaná na predloženie geometrického plánu, resp. na vyjadrenie, či súhlasí so zaplatením preddavku na znalecké dokazovanie.

Dňa 7. novembra 1997 sa žalobkyňa vyjadrila, že geometrický plán nemá a súhlasí s jeho vypracovaním a zaplatením preddavku.

Dňa 12. marca 1998 okresný súd ustanovil znalca z odboru geodézie a kartografie.

Dňa 16. apríla 1998 bol znalec vyzvaný na prevzatie spisu.

Dňa 9. júna 1998 bol znalec vyzvaný na prevzatie spisu.

Dňa 29. júla 1998 okresný súd požiadal Obvodné oddelenie Policajného zboru Banská Bystrica – západ o doručenie urgencie znalcovi.

Dňa 10. augusta 1998 došla okresnému súdu odpoveď od Obvodného oddelenia Policajného zboru Banská Bystrica – západ, že písomnosť bola doručená.

Dňa 9. septembra 1998 bol znalec opätovne urgovaný, aby prevzal spis.

Dňa 20. júla 2001 bol spis opatrením predsedu okresného súdu sp. zn. Spr. 1324/01 pridelený na vybavenie zákonnej sudkyňi Mgr. Z. A.

Dňa 6. augusta 2002 bol ustanovený nový znalec.

Dňa 20. augusta 2002 ustanovený znalec oznámil, že zo zdravotných dôvodov znalecký posudok nemôže urobiť.

Dňa 7. januára 2003 v zmysle rozvrhu práce sa zákonnou sudkyňou stala JUDr. E. K.

Dňa 17. januára 2003 bol ustanovený nový znalec.

Dňa 5. februára 2003 znalec požiadal o zaslanie spisu za účelom vypracovania znaleckého posudku.

Dňa 10. februára 2003 bol spis zaslaný znalcovi cestou Okresného súdu Veľký Krtíš.

Dňa 25. februára 2003 znalec prevzal spis.

Dňa 2. apríla 2003 bol znalec urgovaný, aby vypracoval znalecký posudok.

Dňa 11. apríla 2003 bol znalec urgovaný, aby vypracoval znalecký posudok.

Dňa 23. apríla 2003 bol znalec urgovaný, aby vypracoval znalecký posudok.

Dňa 7. mája 2003 bol znalec urgovaný, aby vypracoval znalecký posudok.

Dňa 16. mája 2003 znalec zaslal znalecký posudok.

Dňa 21. mája 2003 bol spis vrátený po vypracovaní znaleckého posudku okresnému súdu.

Dňa 16. júna 2003 bol znalec vyzvaný na zaslanie geometrických plánov.

Dňa 10. októbra 2003 bolo znalcovi priznané znalečné.

Dňa 10. októbra 2003 boli účastníci konania vyzvaní, aby sa vyjadrili k znaleckému posudku a geometrickému plánu.

Dňa 23. októbra 2003 došlo okresnému súdu vyjadrenie žalovaného v 2. rade.

Dňa 5. novembra 2003 došlo okresnému súdu vyjadrenie žalobkyne.

Dňa 10. novembra 2003 bol žalovaný v 1. rade urgovaný, aby zaslal vyjadrenie.

Dňa 21. novembra 2003 došlo okresnému súdu vyjadrenie žalovaného v 1. rade.

Dňa 17. februára 2004 bol určený termín pojednávania na 24. marec 2004.

Dňa 24. marca 2004 sa uskutočnilo pojednávanie (žalobkyňa a žalovaný v 2. rade boli prítomní, žalovaný v 1. rade nebol prítomný).

Dňa 31. marca 2004 bol znalec vyzvaný na dopracovanie znaleckého posudku.

Dňa 8. apríla 2004 znalec odpovedal na výzvu okresného súdu.

Dňa 26. apríla 2004 okresný súd urgoval žalovaného v 2. rade, aby podal stanovisko, a požiadal Katastrálny úrad v Banskej Bystrici (ďalej len „katastrálny úrad“) o zaslanie aktuálneho výpisu z listu vlastníctva.

Dňa 6. mája 2004 žalovaný v 2. rade zaslal okresnému súdu svoje stanovisko.

Dňa 14. mája 2004 došiel okresnému súdu aktuálny výpis z listu vlastníctva.

Dňa 3. júna 2004 okresný úrad vyžiadal od katastrálneho úradu titul nadobudnutia vlastníctva Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky k parcele č. KN 856/1.

Dňa 14. júna 2004 došli okresnému súdu vyžiadané doklady od správy katastra.

Dňa 15. júna 2004 právny zástupca žalobkyne nahliadol do spisu.

Dňa 21. júna 2004 podal právny zástupca žalobkyne predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní.

Dňa 8. septembra 2004 zaslal žalovaný v 2. rade stanovisko okresnému súdu.

Dňa 6. októbra 2004 bol právny zástupca žalobkyne vyzvaný na úpravu žalobného petitu.

Dňa 21. októbra 2004 oznámil právny zástupca JUDr. J. K., že žalobkyňu zastupuje iba v konaní pred ústavným súdom, nie v konaní pred okresným súdom.

Ústavný súd zistil, že v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 20 C 84/1992 došlo k zbytočným prieťahom od 11. marca 1994 (pojednávanie) do 28. decembra 1994

(ustanovenie znalca), t. j. v trvaní 9 mesiacov. K zbytočným priet'ahom v konaní došlo aj od 9. septembra 1998 (urgencia znalca) do 20. júla 2001 (spis pridelený na vybavenie zákonnej sudkyni Mgr. Z. A.), t. j. v trvaní 33 mesiacov, a od 20. júla 2001 (spis pridelený na vybavenie zákonnej sudkyni Mgr. Z. A.) do 6. augusta 2002 (ustanovenie znalca), t. j. v trvaní 12 mesiacov. Celkové priet'ahy v konaní predstavujú 4 roky a 6 mesiacov.

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Keďže k porušeniu základného práva došlo nekonaním okresného súdu, ústavný súd mu prikázal vo veci vedenej pod sp. zn. 20 C 84/1992 konať.

Sťažovateľka si uplatnila primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 000 Sk. Svoj návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila tak, že nekonaním okresného súdu je od roku 1992 v stave právnej neistoty.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Ústavný súd vyhovel návrhu sťažovateľky a vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 20 C 84/1992 a prikázal okresnému súdu, ktorý jej práva porušil, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov. Dovršením opatrení smerujúcich zo strany ústavného súdu k odstráneniu stavu právnej neistoty bolo i priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 60 000 Sk. Ústavný súd vzal do úvahy predmet sporu a jeho zložitosť a dĺžku jeho trvania. Výšku zadosťučinenia stanovil ústavný súd najmä

s ohľadom na zistené obdobie nečinnosti okresného súdu a na vyššie uvedené kritériá riešenia zisteného porušenia základných práv, vychádzal pritom zo spisu okresného súdu, pričom konštatoval, že samotná dĺžka konania je neprimerane dlhá a ústavne neakceptovateľná.

Vo zvyšnej časti ústavný súd sťažnosti nevyhoviel.

Právny zástupca si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia podľa ustanovenia § 13 ods. 1 a § 16 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“) za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, napísanie sťažnosti a vyjadrenie z 19. januára 2005), pričom za prvé dva úkony si uplatnil odmenu vo výške 4 534 Sk, za tretí úkon odmenu vo výške 2 501 Sk, režijný paušál vo výške 136 Sk za prvé dva úkony a režijný paušál vo výške 150 Sk za tretí úkon, čo spolu predstavuje sumu 11 569 Sk. Vzhľadom na to, že právny zástupca je platcom DPH, trovy právneho zastúpenia vrátane 19 % DPH boli vyčíslené vo výške 14 269,30 Sk.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právny zástupcom sťažovateľky vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konaní uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľka bola sčasti vo veci úspešná, a preto bolo potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania okresným súdom.

Podľa ustanovenia § 13 ods. 8 citovanej vyhlášky, ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky za prvý polrok 2003 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 13 602 Sk.

Ústavný súd priznal odmenu za dva úkony právnej pomoci, a to prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady a napísanie sťažnosti. Podľa takto určených kritérií sú trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci po zaokrúhlení podľa § 25 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. vo výške 9 340 Sk bez DPH (odmena za jeden úkon je 4 534 Sk plus režijný paušál 136 Sk za každý úkon).

Za tretí úkon (vyjadrenie z 19. januára 2005) náhradu trov právneho zastúpenia ústavný súd nepriznal, pretože nejde o úkon vo veci samej, ale ide iba o vyjadrenie k procesnej otázke ohľadom priebehu konania, či sťažovateľka súhlasí s upustením od ústneho pojednávania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže právny zástupca je platcom DPH, je potrebné k trovám právneho zastúpenia pripočítať 19 % sadzbu DPH. Trovy právneho zastúpenia vrátane DPH predstavujú sumu 11 115 Sk, ktorú ústavný súd zaviazal okresný súd uhradiť právnemu zástupcovi sťažovateľky.

Z uvedených dôvodov ústavný rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2005